

Narodowy Plan Działań na Rzecz Dzieci

"Polska dla Dzieci" Narodowy Plan Działań na Rzecz Dzieci 2004-2012 "Polska dla Dzieci" jest wykonaniem zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej, wynikającego z postanowień zawartych w Deklaracji i Planie Działania zamieszczonych w dokumencie "Świat przyjazny dzieciom" przyjętym podczas 27 Sesji Specjalnej Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych poświęconej sprawom dzieci. Powstał on w wyniku współpracy administracji rządowej z organizacjami pozarządowymi oraz Polskim Komitetem Narodowym UNICEF i Biurem Rzecznika Praw Dziecka.

Do prac nad dokumentem zaangażowani zostali przedstawiciele resortów: edukacji narodowej i sportu, gospodarki, pracy i polityki społecznej, sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i administracji, zdrowia, rolnictwa i rozwoju wsi, spraw zagranicznych, a także Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn, Krajowe Centrum do Spraw AIDS, Komenda Główna Policji oraz Instytut "Pomnik Centrum Zdrowia Dziecka".

Narodowy Plan Działań na Rzecz Dzieci "Polska dla Dzieci" został opracowany na podstawie:

1. dokumentu **"Świat przyjazny dzieciom"**, który wyznacza kierunki działań dla poprawy sytuacji dzieci na całym świecie;
2. materiałów i dokumentów, opracowanych na Ogólnopolskim Szczycie w Sprawach Dzieci **"Polska dla dzieci"**, które wyznaczają kierunki działań dla poprawy sytuacji dzieci w Polsce;
3. Stanowiska Forum Organizacji Pozarządowych w sprawie podjęcia koniecznych działań dla poprawy sytuacji dzieci w Polsce, opracowanego na Ogólnopolskim Szczycie w Sprawach Dzieci "Polska dla Dzieci";
4. materiałów Ogólnopolskiego Szczytu w Sprawach Dzieci wraz z opracowaniem Głównego Urzędu Statystycznego i Biura Rzecznika Praw Dziecka **"Dzieci w Polsce"** stanowiących diagnozę i opis sytuacji dzieci w Polsce .

Narodowy Plan Działań na Rzecz Dzieci proponuje przeprowadzenie zmian w celu poprawy losu dzieci w Polsce poprzez:

1. **regulacje prawne** gwarantujące dzieciom ochronę i realizację ich praw, w tym ratyfikację protokołów do Konwencji o Prawach Dziecka oraz wycofanie zastrzeżeń;
2. **wyznaczenie** w instytucjach rządowych osób koordynujących działania na rzecz dzieci wynikające z ich kompetencji;
3. stałe gwarancje dialogu społecznego; **zgodne współdziałanie** instytucji Państwa i obywateli służące efektywnej i szybkiej pomocy w sytuacji kryzysu dziecka;

4. **efektywne wykorzystanie zasobów** Państwa oraz potencjału jego obywateli na rzecz realizacji programów społecznych służących podnoszeniu jakości życia obywateli, wśród których dzieci powinny być najważniejszym beneficjentem;

5. **zgodę wszystkich sił politycznych dotyczącą interesu i dobra dziecka**, gwarantującą harmonijną i optymalną pomoc.

Będzie on realizowany przez 8 lat od 2005 do końca 2012 roku przy uwzględnieniu konieczności dokonywania ewaluacji Planu, a także wprowadzenia zmian prawnych. Koordynatorem wszystkich działań jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

Realizatorami strategii są:

- na poziomie centralnym - ministrowie właściwi do spraw: gospodarki, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, kultury fizycznej i sportu, oświaty i wychowania, pracy, sprawiedliwości, szkolnictwa wyższego, spraw wewnętrznych, zabezpieczenia społecznego, zdrowia;
- na poziomie wojewódzkim - wojewoda, marszałek województwa;
- na poziomie powiatu - starosta;
- na poziomie gminy - wójt (burmistrz i prezydent miasta). oraz organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe, inne właściwe instytucje, Rzecznik Praw Dziecka.

Aby zrealizować wyznaczone cele dla poprawy sytuacji dzieci konieczne jest podjęcie następujących działań w proponowanych terminach.

1. Powołanie Międzyresortowego Zespołu Do Spraw Dzieci - **do sierpnia 2004r.**

2. Opracowanie zasad zarządzania i zasad finansowania *Narodowego Planu Działań na Rzecz Dzieci 2004-2012 "Polska dla Dzieci"* umożliwiających realizację projektu, w tym opracowanie szczegółowego Planu Działań dla poszczególnych partnerów projektu - do października 2004 r. Jednostki odpowiedzialne za realizację celów i zadań zaproponują do września 2004 r. źródła i sposoby finansowania podejmowanych działań - zadań zmierzających do osiągnięcia wyznaczonych celów.

3. Opracowanie stałego i efektywnego systemu monitorowania zaplanowanych działań poprzez właściwą komórkę w resorcie koordynującym realizację strategii - Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu.

4. Wdrożenie, funkcjonowanie i ewaluacja *Narodowego Planu Działań na Rzecz Dzieci 2004-2012 "Polska dla Dzieci"*.

5. Coroczna sprawozdawczość z realizacji zadań - koordynacja w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu.

GŁÓWNE OBSZARY DZIAŁAŃ DLA POPRAWY SYTUACJI DZIECI – PRIORYTETY, CELE, DZIAŁANIA

W celu zapewnienia dzieciom odpowiedniego poziomu zdrowia, wysokiej jakości edukacji, godnych warunków życia w rodzinie, ochrony przed przemocą wyznaczono cele i kierunki działań w czterech obszarach:

1. Promowanie zdrowego trybu życia - aby wszystkie dzieci żyły w zdrowym środowisku, zapewniającym im najwyższy poziom ochrony zdrowia, obejmujący w szczególności profilaktykę oraz ochronę przed chorobami epidemicznymi.

2. Zapewnienie odpowiedniej jakości edukacji - aby wszystkie dzieci, wliczając najbardziej zagrożone i te w trudnych sytuacjach życiowych, miały zapewniony równy dostęp do najwyższej jakości edukacji:

- by rozwijać u dzieci krytyczne i twórcze myślenie, kształtować bezpieczne zachowania, wpajać im wartości pokoju i godności ludzkiej;

- by szkoła była otwartym środowiskiem skupionym na dobru dziecka;

uznawanym przez dzieci jako miejsce bezpieczne i zdrowe, gdzie nauczyciel swą postawą ukazuje szacunek dla tych praw, a uczniowie odkrywają, że nauka jest nie tylko potrzebna do życia, ale może też być źródłem radosnego dzieciństwa.

3. Pomoc i wsparcie dla rodziny - aby wszystkie dzieci były wychowywane w środowisku pełnej opieki, z uwzględnieniem prymatu form rodzinnych oraz wspieraniu rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczych i wychowawczych, jak również, aby dzieci wychowywane w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej mogły być wspierane finansowo w celu zapobiegania ubóstwu - art. 48 i art. 72 ust. 2 oraz art. 71 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.